

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

An lapsis sit imputanda auersio. E. F

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Post creationem aliquid datum est stantibus, per quod
conuerterentur: nec merito aliquo, sed gratia
cooperans. C

Si autem quæritur: Vtrum post creationem cō-
uersis aliquid collatū sit per quod cōuerterētur, i.
diligenter Deum? Dicim⁹ quia est eis collata gra-
tia cooperans, sine qua nō potest proficere ratio-
nalis creatura ad meritum vitæ. Cadere .n. potest
per se: sed p̄ficere nō potest sine gratia adiuuante.

Qua gratia indigebat angelus, & qua non. D

Qua sic gra-
tia operās,
& qua coo-
perans.

Non indigebat angelus gratia, per quam iusti-
ficaretur, quia malus non erat: sed qua ad diligen-
dum Deum perfecte & obediendum adiuuaretur.
Operās quidem gratia dicitur qua iustifica-
tur impi⁹, i. de impio fit pius, de malo bon⁹. Coo-
perans vero gratia, qua iuuatur ad beneuolēdum
efficaciter, & Deum p̄ omnibus diligendum &
operandum bonum, & ad perseuerandum in bo-
no, & huiusmodi: de quibus postea plenius. Data
est ergo angelis qui perstiterūt, cooperans gratia,
per quam conuersi sunt vt Deum perfecte dilige-
rent. Conuersi ergo sunt à bono quod habebant,
non perditō ad maius bonum quod non habe-
bant: & facta est ista conuersio per gratiam coope-
rantem lib. arbitrio, quæ gratia aliis, qui cecide-
runt appositā non fuit.

An sit imputandum illis qui auersi sunt. E

Ideoque à quibusdam dici solet, non esse im-
putandum illis qui auersi sunt & conuersi, quia si-
ne gratia conuerti non poterant: sed illa non est
eis data, nec culpa illorum fuit, q̄ nō est data, quia
in eis nulla culpa adhuc p̄cesserat. Ad quod dici
potest, quoniā quib⁹ appositā est ipsa gratia, non
fuit ex meritis eorum, alioquin iam nō esset gra-
tia, si ex merito quod esset ante gratiam, daretur.

Qua culpa gratia non est data eis qui ceciderunt. F
Quod vero aliis nō est data, culpa eorū fuit: q̄ cū
stare

stare possent, noluerunt quousque gratia apponeretur: sicut alii perstiterunt, donec illis cadentibus per superbiam eis gratia apposita est. Apertè ergo cadentium culpa in hoc deprehendi potest: quia sine gratia nequirent proficere quam nondum acceperant: per id tamen quod eis collatum erat in creatione, poterant non cadere, id est, stare: quia nihil erat quod ad casum eos compelleret, sed sua spontanea voluntate declinauerunt, quod si non fecissent, quod datum est aliis, utique daretur & istis.

Quod angeli in ipsa confirmatione beati fuerunt: sed utrum eam meruerint per gratiam tunc sibi datam ambiguum est: de hoc enim diuersi diuersa sentiunt.

sa sentiunt.

G

Hic quæri solet: Vtrum in ipsa confirmatione beati fuerint angeli: & an ipsam beatitudinem aliquo modo meruerint. Quod in ipsa confirmatione beati fuerint, plures contestantur auctoritates, & ideo pro constanter habendum est: Vtrum vero per gratiam tunc sibi datam ipsam beatitudinem meruerint, ambiguum est. Quibusdam enim placet quod eam meruerint per gratiam, quam in confirmatione perceperunt, simulque in eis meritum & præmium fuisse dicunt: nec meritum præcessisse præmium tempore sed causa. Aliis autem videtur quod beatitudinē quam receperunt in confirmatione per gratiam tunc appositam non meruerint, dicentes tunc non fuisse eis collatam gratiam ad merendum, sed ad bene viuendum: nec tunc eis datum esse bonum quo mererentur, sed quo feliciter fruerentur. Quod autem tunc in præmium acceperunt, per obsequia nobis exhibita, ex Dei obedientia & reuerentia mereri dicunt: & ita præmium præcessit merita: & hoc mihi magis placere

Hic non tenetur.

fateor.

V 5

QVOD